

EL 6 D'OCTUBRE

Dimars prop passat es commemorà arreu de Catalunya aquesta data. Data simbòlica que és per la nostra terra la primera fita en el camí d'una llibertat efectiva.

Alcalà-Zamora, que fou primer President de la República Espanyola, — no vau descendir al terreny d'ells i adjectivitzar a l'individu del que ha escrit el seu nom—, encarregà la formació de Govern a Lerroux; aquest, l'home republicà de *toda la vida* l'home que havia dit que *la propiedad era un robo* i altres coses que li valgueren el sobrenom d'*Emperador del Paral·lel*, donà entrada al Govern de la seva *digna* Presidència a individus pertanyents a un partit polític denominat CEDA.

Què ocasionà la formació d'aquest Govern? Ocasionà el 6 d'Octubre.

Per qué? Perqué al pendre part al Govern aquests homes de la CEDA substituïen la República que'l poble el 14 d'Abril instaurà i, la substituïen repeteixo, perquè entraven a formar part d'un Govern de la República homes que encara no s'havien dit republicans. Cas paradoxal, que no es solt donar a la història dels pobles. Regir els destins d'una república homes que no eren republicans.

Com varen reaccionar els veritables republicans, els veritables lliberals? Trencant tota rel·lació amb el Govern *fascista i monarquitzant de la CEDA*, —paraules del nostre President Companys—, i declarant-se com era el seu deure, guardadors de la veritable essència republicana.

Aquest moviment de conservadurisme fracassà. No s'extranyi algú que digui *conservadurisme*, però, és conservador aquell que vetlla per ço ja legislat i estatut, en aquest cas els homes que el gloriós 6 d'Octubre es llençaren al carrer eren els conservadors, que defensaven quelcom conquistat i que ja restava arrelat dins el cor del poble i que ho veien en perill al formar Govern homes de la contextura política i moral dels esmentats.

He fet aquesta petita disquisició sobre el mot *conservador* perquè després del 6 d'Octubre s'ens qualificà amb tots els adjectius més despreciables; quan va ésser un moviment

completament lògic fet a impuls de l'instint de conservació.

Fracasà aquell moviment, — per causes que no son del cas, — però el crit de rebeldia ja estava llençat i la sang dels martirs asturians i catalans va ésser la llavor que fructificà dins del cor del poble i va permetre què el 16 de Febrer, el poble, democràticament, legalment, dongués la victòria al Front Popular, representant fidedigne dels anhels de llibertat i de justícia.

No varen restar d'acord els homes «d'ordre» i provocaren aquest 19 de Juliol que destruí el més pur del poble espanyol. ¡Ah! però, ara no guanyaran, ara es un poble que donant el pit crida ¡¡No passaran!! i quan un poble ho diu no hi ha força que pugui abatre'l.

TREBALL es la consigna del moment, hem de treballar tots, en les feines que siguin, però, treballar pels nostres germans del Front i per mantenir les conquestes d'aquesta Revolució, ja què, si per manca de germanor, d'unió, fracassar-hem, els minaires asturians, Compte, Civit, Alba, i tants altres caiguts en la diada gloriosa del 6 d'Octubre del 1934, sortirien de les seves tombes per escupir-nos a la cara la nostra covardia.

¡No! nosaltres no perdrem el que hem conquerit. No ho podem perdre, encara què les forces integrants del Front Popular siguin d'ideologia diferent, ens uneix a tots un ideal comú, què té molta més força que les nostres petites diferències; ideal que no es pot trencar, que es abat el feixisme assassí i estructurar la nova vida social, política i econòmica que ja apunta a l'horitzó de la Patria.

La sang que vessareu, martirs de la diada gloriosa, va ésser l'element què aconseguí unir a tot el poble lliberal, per poguer escriure aquesta pàgina la més gloriosa no solament de la nostra història sinó de la història de la humanitat.

Tot el poble honra la vostra memòria, lluitant, com ho fa, per aquesta Llibertat, que vosaltres vareu defençar i què ara no ens pendrà ningú.

El Poble del 19 de Juliol sap ésser digne dels caiguts el 6 d'Octubre.

J. Vallés Rapallo.